



SUOMEN YLIOPIILASKUNTIEN LIITTO
NATIONAL UNION OF UNIVERSITY STUDENTS IN FINLAND
FINLANDS STUDENTKÅRERS FÖRBUND

Hyväksytty liittokokouksessa 15.-16.11.2019

SYL

Opiskelijat paremman huomisen puolesta

Suomen ylioppilaskuntien liiton poliittinen linjapaperi

Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Lapinrinne 2, 00180 Helsinki
sähköposti: syl@syl.fi
Y-tunnus: 0202339-6S

Sisällys

Johdanto	1
Arvot	2
Yhteiskunta	3
Suomalainen hyvinvointivaltio	3
Hyvinvointivaltion turvaverkot	3
Nykyajan työelämä	5
Opiskelijan kunta, elävä kunta	6
Yliopisto	8
Suomalainen sivistysyliopisto	8
Koulutuspolku ja koulutuksellinen tasa-arvo	9
Opiskelijakeskeinen oppiminen ja opiskelukyky	9
Korkeakoulujärjestelmä ja tutkinnot	13
Ylioppilas	16
Opiskelijan järkevä toimeentulo	16
Opiskelijaruokailu ja ateriatuki	17
Laadukasta ja kohtuuhintaista opiskelija-asumista	17
Opiskeluterveydenhuolto ja YTHS	19

1 Johdanto

2 Suomen ylioppilaskuntien liitto tekee poliittista vaikuttamistyötä opiskelijoiden, suomalaisen yhteiskunnan ja
3 paremman maailman hyväksi. Tämä asiakirja määrittelee SYL:n toiminnan suunnan, joka syntyy liiton
4 arvoista. SYL:n tavoitteena on olla sivistyksen puolustaja, edelläkävijä, sekä kansainvälisen ja yhdenvertaisen
5 maailman rakentaja. Linjapaperi sitoo liiton hallituksen ja työntekijöiden työtä.

6
7 SYL:n vaikuttamistyön kannalta olennaisimmat asiat ovat ryhmiteltyinä kolmeen teemaan: *yliopisto*,
8 *yhteiskunta* ja *ylioppilas*. Jokaisen osion aluksi kuvataan, mihin SYL:n vaikuttamistyöllä pyritään. Ihannetilän
9 lisäksi linjapaperissa on määritelty konkreettisia edunvalvonnallisia tavoitteita, jotka toteuttamalla päästään
10 lähemmäs tuota ihannetta.

11
12 Linjapaperi on voimassa toistaiseksi, ja sitä voidaan muuttaa liittokokouksessa joko hallituksen tai
13 jäsenjärjestöjen esityksestä. Ihannetilän kuvaus on tarkoitettu kestäväksi ja pitkäaikaiseksi tavoitetilaksi.
14 Edunvalvonnalliset tavoitteet puolestaan elävät ajassa, joten niitä päivitetään poliittisen tilanteen niin
15 vaatiessa.

16
17 Sen lisäksi, että linjapaperi ohjaa strategisesti ylioppilaskuntien ja SYL:n muodostaman ylioppilasliikkeen
18 edunvalvontatyötä, on se myös määritelmä meistä itsestämme. Opiskelijoiden tulee vahvistaa asemaansa
19 tulevaisuuden Suomen rakentajina. Ylioppilasliikkeellä tulee olla jatkuva valmius kehittyä itse, jotta se voi
20 kehittää ympärillä olevaa maailmaa. Ylioppilaskuntien ja SYL:n tavoitteena on päästä lähemmäs opiskelijaa
21 ja toimia opiskelijoiden puolesta, jotta opiskelijat voisivat rakentaa parempaa huomista opintojensa aikana ja
22 valmistuttuaan.

23 Arvot

24 SYL:lle tärkeimpiä asioita ovat sivistys, edelläkävijyys, kansainvälisyys ja yhdenvertaisuus. Nämä arvot
25 muodostavat toiminnallemme vankan pohjan, jolle sekä päivittäinen työ ja päätöksenteko että pidemmän
26 aikavälin edunvalvontatyö perustuvat.

27

28 SYL on

29 • intohimoinen **sivistyksen** puolestapuhuja.

30 Sivistys on avarakatseisuutta sekä taitoa kuunnella, luoda, oppia ja ymmärtää. Koulutus ja
31 opiskelijoiden toiminta ovat olennainen osa jatkuvasti elävää sivistyksen ihannetta.

32 • rohkea **edelläkävijä**.

33 ○ Edelläkävijyys on vanhan haastamista ja uuden luomista. Opiskelijat rakentavat
34 ennakkoluulottomasti parempaa huomista.

35 • laaja-alaisen **kansainvälisyyden** edistäjä.

36 ○ Akateemisessa yhteisössä ihmiset kohtaavat yli rajojen. Aito kansainvälisyys edellyttää
37 yhteiskunnalta monimuotoisuutta ja syrjimätöntä kulttuurien kohtaamista.

38 • **yhdenvertaisuuden** puolustaja.

39 ○ Yhdenvertaisuus on vahvan ja hyvinvoivan yhteiskunnan perusta. Kaikilla tulee olla
40 yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet toteuttaa itseään ja vaikuttaa yhteisönsä asioihin
41 kykyjensä mukaan ja taustoistaan riippumatta. SYL on täten feministinen järjestö.

42 Yhteiskunta

43 Suomalainen hyvinvointivaltio

44 Suomalainen hyvinvointivaltio perustuu laajaan, kaikki kansalaiset kattavaan sosiaalivakuutukseen ja
45 julkisrahoitteisiin hyvinvointipalveluihin, jotka suojaavat ja tukevat kansalaisia elämäntilanteiden muutosten,
46 kuten työttömyyden, perheellistymisen, sairauden tai muun äkillisen muutoksen aikana. Kenenkään
47 hyvinvointi tai toimeentulo ei saa olla riippuvaista hyväntekeväisyydestä, vaan hyvinvointivaltion palvelut ja
48 tulonsiirrot tulee rahoittaa ensisijaisesti verotuksella ja yleisillä vakuutusmaksuilla.

49
50 Verotusjärjestelmän tulee olla sosiaalisesti oikeudenmukainen, kattava ja tuloeroja tasaava.
51 Korkeakoulutuksesta eniten taloudellisesti hyötyvät osallistuvat hyvinvointivaltion rahoitukseen
52 progressiivisen verotuksen kautta. Verotuksen sekä yritys- ja energiatukien täytyy ohjata sosiaalisesti,
53 taloudellisesti ja ympäristön kannalta kestävään tuotantoon ja kulutukseen. Harmaan talouden ja veronkierron
54 torjuntaan tulee kohdistaa riittävät resurssit ja aggressiivista verosuunnittelua kaitsea lainsäädännöllisin
55 toimin. Suomen on oltava eturintamassa edistämässä globaalia vastuunkantoa ja kehitysyhteistyötä. Suomen
56 kehitysyhteistyörahoitus on nostettava 0,7 %:iin bruttokansantuotteesta. Kehitysyhteistyörahoitukseen ei tule
57 laskea pakolaisuuden kansallisia kustannuksia ja muita kehitysyhteistyön budjettia keinotekoisesti paisuttavia
58 kuluja. Varat tulee suunnata niin, että myös kansalaisjärjestöt voivat hyödyntää niitä. Yhtenä keskeisenä
59 kehityspolitiikan ohjelmien teemana tulee olla koulutus. Suomen tulee toteuttaa YK:n kestävä kehityksen
60 tavoitteita, joista linjataan Agenda 2030 -päättöslauselmassa. Agenda2030:n pitää näkyä läpileikkaavasti myös
61 Suomen valtion budjetissa. Suomen tulee sitoutua ilmastolain tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja huomattaviin
62 päästövähennyksiin.

63
64 Yhteiskunnan on oltava kaikesta syrjinnästä vapaa ja edistettävä yhdenvertaisuutta. Rasismia tai epätasa-arvoa
65 ei voida hyväksyä ja niihin tulee puuttua aktiivisesti. Yhdenvertaista yhteiskuntaa rakennetaan tiedostamalla
66 normit ja rakenteet, jotka vaikuttavat ihmisten toimintaan. Ihmisillä on oltava yhdenvertaiset mahdollisuudet
67 toteuttaa itseään riippumatta etnisestä, sosioekonomisesta ja henkilökohtaisesta taustasta, vakaumuksesta,
68 fyysisestä tai psyykkisestä toimintakyvystä sekä sukupuolesta ja seksuaalisesta suuntautumisesta.

69
70 Kansainvälisyyttä ja kulttuurien monimuotoisuutta on arvostettava keskeisinä tekijöinä suomalaisessa
71 hyvinvointivaltiossa. Suomella ei ole varaa sulkea rajojaan kansainvälisiltä osaajilta, vaan heidän
72 asettumistaan Suomeen on edistettävä.

73
74 Suomen tulee olla aktiivinen Euroopan unionissa. Eurooppalaiset arvot, kuten vapaa liikkuvuus ja
75 oikeusvaltioperiaate, ovat keskeisiä identiteettimme kannalta. Euroopan Unionin tulee kantaa vastuunsa
76 turvapaikanhakijoiden määrän lisääntyessä ja panostaa unionin laajuisen tehokkaan vastaanottojärjestelmän ja
77 kotoutumisen kehittämiseen. Euroopan unionin tulee olla edelläkävijä kansainvälisessä ilmastopolitiikassa.
78 Suomi vaikuttaa aktiivisesti Euroopan unionissa tehtävään sosiaali- ja koulutuspolitiikkaan. Toimivallan näillä
79 aihealueilla tulee ensisijaisesti säilyä jäsenvaltioilla läheisyysperiaatteen mukaisesti. EU-instituutioiden
80 tärkeänä roolina on edistää koulutusta perusoikeutena ja julkisena hyödykkeenä. SYL tekee EU-edunvalvontaa
81 sekä itsenäisesti että yhteistyössä European Students' Unionin ja muiden sidosryhmien kanssa.

82 Hyvinvointivaltion turvaverkot

83 Sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden on oltava yhteiskuntapolitiikan keskiössä: hyvinvointivaltiomme
84 oikeutus perustuu siihen, että jokainen sukupolvi voi luottaa hyvinvointivaltion vakuutukseen riskien varalta.
85 Vakuutuksen taso ja laajuus eivät voi olla kytköksissä lyhyen aikavälin taloudellisiin suhdanteisiin, eikä
86 yhden sukupolven vakuuttaminen saa heikentää muiden sukupolvien asemaa.

87
88 Kansalaisen aktiivisuus tulee ymmärtää laajemmin kuin vain palkkatyöhön osallistumisena, ja kaikkea
89 yhteiskuntaa hyödyttävää toimintaa on arvostettava. Sosiaaliturvajärjestelmän perustana tulisi olla
90 yksilökohtainen, vastikkeeton, yksinkertainen ja ihmisarvoiseen elämään riittävä perustulo.
91 Perustulojärjestelmä mahdollistaisi itsensä kehittämisen, opiskelun, työnteon, yrittämisen ja perhe-elämän
92 sujuvan yhteensovittamisen.

93
94 Tulevaisuuden työelämässä ihmisen on voitava liikkua joustavasti palkkatyön, opiskelun, yrittäjyyden ja
95 työttömyyden välillä. Perustulojärjestelmän lisäksi kasvaa näin ollen jatkossa tarve työttömyysvakuutukselle.
96 Kaikilla kansalaisilla tulisi olla oikeus ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan etuuden työssäoloehdon
97 täytettyään. Ansiosidonnaisen työttömyysturvan ja perusturvaetuuksien välillä ei pidä olla korotuskytköstä.

98
99 Eläkejärjestelmän on turvattava riittävä toimeentulo. Eläkeiän on oltava sidoksissa elinajan odotteen
100 kehittymiseen, mutta todellisen eläköitymisiän nostamiseksi ja työurien pidentämiseksi tarvitaan kuitenkin
101 toimia koko työuran ajalle. Eläkeikää tarkastellaan alakohtaisesti työn fyysinen ja henkinen kuormittavuus
102 huomioon ottaen. Samalla tulee pitää huolta, että eläkejärjestelmä säilyy yksinkertaisena ja yhdenvertaisena
103 sekä siitä, että se kannustaa työurien pidentämiseen kaikilla aloilla. Sairauden ajalta saatavilla tuilla tulee olla
104 mahdollista opiskella ilman opintopisterajoituksia. Eläkejärjestelmän tulee kohdella eri sukupolvia
105 yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti. Eläkemaksuja ei tule korottaa. Väestörakenteen muutos aiheuttaa
106 eläkejärjestelmään paineita, joihin on reagoitava eri sukupolvia oikeudenmukaisesti kohtelevalla tavalla.
107 Kestävää järjestelmää ei voida rakentaa nuorten sukupolvien kustannuksella.

108
109 Perhevapaiden tulisi jakautua tasaisesti vanhempien välillä. Vanhemmuuden kustannukset on
110 oikeudenmukaista jakaa kaikkien työnantajien kesken. Kannustetaan vanhempia palaamaan nykyistä
111 varhaisemmin takaisin työelämään parantamalla osa-aikatyön mahdollisuuksia, pienentämällä päivähoiton
112 ryhmäkokoja ja kasvattamalla työntekijämäärää.

113 Vaikuttamistavoitteita:

- 114 • Sosiaaliturvan tulee perustua perustuloon, joka mahdollistaa opiskelun, itsensä kehittämisen, työnteon
115 ja yrittämisen sujuvan yhteensovittamisen.
- 116 • Työttömänä tulee saada opiskella rajoituksetta, jos henkilö voi opiskelun ohessa hakea ja on valmis
117 vastaanottamaan työtä.
- 118 • Eläkkeen karttumisikä tulee poistaa ja vanhuuseläkkeen karttua ensimmäisestä työsuhteesta alkaen.
- 119 • Äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaajärjestelmä tulee yhdistää uudeksi vanhempainvapaaksi, joka
120 koostuu siten, että 2/3 vanhempainvapaasta jaetaan huoltajien kesken tasan, ja 1/3 jää vapaasti
121 huoltajien välillä sovittavaksi.
- 122 • Nykyinen kotihoidontuki tulee kohdentaa huoltajille tasaisesti.

- 123 • Vanhemmuuden kustannukset tulee jakaa tasan kaikkien työnantajien kesken.
124

125 **Nykyajan työelämä**

126 Työelämä edellyttää jatkuvaa oppimista. Hyvä työ on innostavaa, merkityksellistä ja joustavaa. Työelämässä
127 on tärkeää yhtäältä jatkuvasti kehittää asiantuntemusta ja toisaalta kasvaa työtovereina ja aktiivisina
128 kansalaisina. Korkeakoulututkinnon tulee tarjota hyvät eväät molempiin, ja korkeakoulutuksen arvo
129 työelämässä tulee tunnustaa.

130
131 Sukupuolten palkkatasa-arvo on työelämän keskeinen tasa-arvokysymys. Tasa-arvoinen palkkaus kuuluu
132 oikeudenmukaisen, laadukkaan ja tuottavan työelämän perusedellytyksiin. Yhdenvertaisen työelämän
133 toteutuminen vaatii työnantajilta yhdenvertaisuuslain syrjintäperusteiden huomioimista kaikissa työsuhteissa
134 ja esimerkiksi työharjoitteluissa koko työsuhteen keston ajan. Palkattomat harjoittelut eivät edistä
135 oikeudenmukaista työelämää.

136
137 Työuran on katsottava alkavan ensimmäisestä työsuhteesta, eikä vasta valmistumisen jälkeen. Opintojen ja
138 työelämän yhdistämisen tulee olla sujuvaa. Työntekijöillä on oltava yhtä vahva irtisanomissuoja iästä
139 riippumatta, ja erityisesti opiskelijoiden ja muiden heikossa neuvotteluasemassa olevien asemaa tulee
140 vahvistaa lainsäädännön keinoin. Myös sellaisissa työsuhteissa, joissa ei ole määritelty minimityötuntimäärää,
141 tulee olla oikeus työttömyysturvaetuuksiin ja palkalliseen sairauslomaan sekä mahdollisuus ottaa tarvittaessa
142 vastaan muuta työtä.

143
144 Lyhyellä aikavälillä SYL kannattaa mahdollisuutta työttömyysturvalla opiskeluun. Työttömyysturvalla
145 opiskelun tulee kohdella kaikkia opiskelijoita ja eri aloja yhdenvertaisesti ja johdonmukaisesti. Päätoimisen,
146 tutkintoon johtavan koulutuksen ensisijaisen tukimuodon tulee olla opintotuki, mutta tämän ollessa
147 mahdotonta tulee työttömyysturvaa voida käyttää. Keskipitkällä aikavälillä SYL kannattaa sellaista
148 perustulomallia, joka mahdollistaa oman osaamisen kehittämiseen.

149
150 Työkulttuurin merkitys työurien laatuun ja pituuteen on kiistaton. Työkulttuurin tulee edistää työssä
151 jaksamista, hyvinvointia, työyhteisötaitoja ja luovuutta sekä kannustaa hyvään johtajuuteen. Työt pitää
152 järjestää niin työntekijän kuin työnantajan tarpeet ja edellytykset huomioiden. Työnantajien ja työntekijöiden
153 on molempien tunnettava vastuunsa ja velvollisuutensa sekä huolehdittava omalta osaltaan työlainsäädännön
154 ja työsuojelun toteutumisesta. Epäsäännöllisen työn tekemisen ja teettämisen yleistymisen pitää huomioida
155 sosiaali- ja työlainsäädännössä. Sosiaaliturvan jäykkyys ei saa estää mahdollisuutta sivistyä, luoda uutta ja
156 yrittää läpi elämän. Työehtosopimusten on toisaalta huomioitava epätyypillisissä työsuhteissa työskentelevien
157 tarpeet.

158
159 Yliopistojen tulee tukea aktiivisesti monipuolista opiskelijayrittäjyyttä kasvuyrityksistä yhteiskunnallisiin
160 yrityksiin. Halukkaille tulee tarjota käytännön yrittäjyyskoulutusta ja opinnoissa tulee olla riittävästi tilaa
161 verkostoitumiselle, kokeilemiselle ja yhteiskunnalliselle aktiivisuudelle.
162

163 Suomessa opiskelevien kansainvälisten opiskelijoiden arjesta tulee tehdä mahdollisimman sujuvaa ja esteitä
164 heidän työllistymiselleen tulee poistaa. Oleskelulupakäytäntöjen tulee mahdollistaa joustava siirtyminen
165 opiskelun, työelämän ja yrittäjyyden välillä. On Suomen etu, että mahdollisimman moni tutkinnon
166 suorittaneista kansainvälisistä opiskelijoista työllistyy Suomeen valmistuttuaan. Korkeakoulututkinnon
167 Suomessa suorittaneiden oleskelulupaa tulee pidentää ja Suomen kansalaisuuden saamista helpottaa. Tärkeään
168 kielitaidon kehittämiseen on oltava tarjolla riittävästi mahdollisuuksia, eikä tehtävän yleisen
169 kielitasovaatimuksen ylittävää suomen tai ruotsin kielen taitoa pidä edellyttää. Kansainvälisten opiskelijoiden
170 on saatava opintojen yhteydessä suomalaisessa työelämässä tarvittavia verkostoitumis- ja työelämätaitoja sekä
171 mahdollisuudet tutustua suomalaisiin työnantajiin ja työnhakukulttuuriin. Riittävät palkalliset harjoittelut sekä
172 työelämävierailut ovat kansainvälisille opiskelijoille keskeinen keino integroitua ja tutustua suomalaiseen
173 työelämään.

174
175 Osatyökykyisten työpanosta tulee arvostaa työelämää ja yhteiskuntaa hyödyttävänä siinä missä täysipäiväisesti
176 työskentelevien työpanostakin. Osa-aikatyöhön kykeneville tulee olla tarjolla heidän työkapasiteettiaan
177 vastaavia tehtäviä ja ajatusta täysipäiväisestä työstä ainoana työnteon muotona tulee avartaa. Osapäivätyön
178 mahdollistaminen tukee myös tavoitetta pidentää työuria keskeltä.

179

180 Vaikuttamistavoitteita:

- 181 • Opintojen aikainen työssäkäynti on otettava huomioon netto-opiskeluaikaa laskettaessa.
- 182 • Kaikille yliopisto-opiskelijoille on tarjottava laadukkaita urapalveluita.
- 183 • Valmiuksia yrityksen perustamiseen tulee edistää yliopistoissa riittävällä koulutustarjonnalla.
- 184 • Harjoittelun tavoitteiden tulee olla opiskelijalle selvät ja harjoittelusta täytyy saada palkkaa, palautetta
185 sekä jatkuvaa ohjausta oppimisen tueksi.
- 186 • Suomessa korkeakoulututkinnon suorittaneille kansainvälisille opiskelijoille tulee automaattisesti
187 tarjota pysyvä oleskelulupa.
- 188 • Kansainvälisille opiskelijoille on tarjottava riittävästi suomen tai ruotsin kielten kursseja, jotka
189 valmistavat peruskielitaidon lisäksi myös työelämään.
- 190 • Nimetöntä työnhakua tulee lisätä rekrytoinneissa etenkin kansainvälisten opiskelijoiden,
191 maahanmuuttajien ja kaikkien sukupuolten tasa-arvoisen kohtelun varmistamiseksi.
- 192 • Opiskelijajärjestö- ja ylioppilaskuntatoiminta tulee tunnustaa kaikissa yliopistoissa osaamisen
193 kehittämistä tukevaksi toiminnaksi. Opiskelijajärjestötoiminnasta tulee saada opintopisteitä.

194

195 Opiskelijan kunta, elävä kunta

196 Kaupunki- ja yhdyskuntasuunnittelussa tulee panostaa elävään kaupunkikuvaan, yhteiseen vapaaseen
197 kaupunkitilaan, monimuotoisten luonto- ja ympäristökohteiden ylläpitämiseen ja kehittämiseen,
198 kaupunginosien eriarvoisuuden vähentämiseen ja viihtyvyyteen. Kuntien tulee tavoitella kunnianhimoisesti
199 hiilineutraaliutta, jätteiden vähentämistä ja globaalisti kestävästä kulutuksesta. Kuntien tulee panostaa sivistykseen,
200 koulutukseen ja kulttuuriin. Opiskelijat ovat merkittävä ja tunnustettu osallistujajoukko kuntien
201 päätöksenteossa sekä kaupunkiyhteisössä. Ylioppilaskunnat kannustavat jäseniään osallistumaan kunnalliseen

202 päätöksentekoon. Kuntien tulee tehdä tiivistä yhteistyötä korkeakoulujen sekä elinkeinoelämän kanssa nuorten
203 työllistymistä edistääkseen.

204

205 Joukkoliikenne sekä kävely ja pyöräily ovat tiheästi asutulla kaupunkialueella ensisijaisia liikkumisen tapoja.
206 Joukkoliikenteen tulee olla edullista kaikissa elämäntilanteissa ja sen tulee mahdollistaa opiskelijan
207 matkustaminen sekä opiskelupaikkakunnan sisällä että opiskelu- ja kotipaikkakunnan välillä. Julkisen
208 liikenteen palveluita on oltava saatavilla kaikkialla Suomessa opiskelijalle kohtuulliseen hintaan. Tiheästi
209 asutuissa kunnissa tulee laatia pyöräilynedistämisohjelma, jossa edistetään turvallista pyöräilykulttuuria
210 esimerkiksi pyöräkaistojen-, -parkkien ja -taskujen sekä kaupunkipyörien avulla.

211

212 Ylioppilaskuntien on kehityttävä vahvoina maakunnallisina vaikuttajina. Maakuntaudistuksessa pitää
213 huomioida etenkin opiskelijoiden erityistarpeet joukkoliikenteen, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä sosiaali- ja
214 terveystalveluiden ja Kelan palveluiden käyttäjinä. Uudistuksessa tulisi panostaa valtakunnallisesti
215 yhtenäisiin, helppokäyttöisiin sähköisiin palveluihin, joiden kautta asiointi ja maakunnallisiin asioihin
216 vaikuttaminen on kaikille mahdollista ja saavutettavaa.

217

218 Vaikuttamistavoitteita:

- 219 • Perheellisille opiskelijoille tulee tarjota joustavia, osa-aikaisia päivähoitopalveluita opiskelun
220 mahdollistamiseksi.
- 221 • Ylioppilaskunnat pääsevät osallistumaan päätöksenteon valmisteluun kaupungeissa ja maakunnissa.
- 222 • Joukkoliikenne on kohtuuhintaista, ja sitä pitää kehittää opiskelijoiden liikkumistarpeiden mukaan.
- 223 • Erityisryhmien alennetut hinnat henkilöjunaliikenteessä säilyvät mahdollisen junaliikenteen
224 kilpailulle vapauttamisen jälkeen.
- 225 • Yliopistokaupungeissa tulee laatia pyöräilynedistämisohjelmat.
- 226 • Kuntien ja maakuntien palveluissa tulee varmistaa asiakkaiden kannalta riittävä ja
227 tarkoituksenmukainen kielitaito.
- 228 • Virastopalveluiden on oltava helposti saatavilla myös kansainvälisille opiskelijoille ja
229 maahanmuuttajille, ja kansainväliset opiskelijat ja maahanmuuttajat tietävät, mikä taho järjestää
230 mitäänkin palvelua.
- 231 • Kuntien tulee tarjota tarpeeksi latinalaisten aakkosten ja suomen tai ruotsin kielen opetusta, jotta
232 pakolaiset ja maahanmuuttajat voivat hakeutua koulutuksen piiriin.
- 233 • Kaikilla on oikeus laadukkaisiin ja nykyaikaisiin kirjastopalveluihin riippumatta asuinkunnasta.
- 234 • Kaikissa yliopistokaupungeissa on voimassa 50 % opiskelija-alennus joukkoliikenteessä kaikille
235 opiskelijoille iästä riippumatta

236

Yliopisto

Suomalainen sivistysyliopisto

Yliopisto on autonominen, yhteiskunnassa toimiva instituutio, jonka tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita aktiivisiksi ihmiskunnan jäseniksi. Yliopisto on kiinteä osa yhteiskuntaa. Tutkimuksen ja opetuksen tulee olla vapaata ideologisesta, poliittisesta, uskonnollisesta ja taloudellisesta vallasta. Yliopiston, tieteen, taiteen ja riippumattoman tutkimuksen tarkoitus on kehittää ihmiskuntaa. On tärkeää, että yliopistot ja akateeminen yhteisö käyvät aktiivista ja kriittistä vuoropuhelua ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Suomalainen tiede- ja taideyhteisö on kansainvälinen ja edistää rajat ylittävää yhteiskunnallista vuoropuhelua. Yliopistoyhteisön on tunnettava globaali vastuunsa ja edistettävä kestävää ja oikeudenmukaista maailmaa. Yliopistojen tulee sitoutua eettiseen sijoitustoimintaan ja olemaan sijoittamatta fossiilienergiayhtiöihin, ase- tai tupakkateollisuuteen tai laittomasti miehityillä alueilla toimiviin yhtiöihin. Nykyiset sijoitukset edellä mainituista sijoituksista tulee vetää pois kohtuullisen siirtymäajan puitteissa.

Suomalaisen vapaan sivistysvaltion täytyy turvata yliopistojen autonomia ja tieteen ja taiteen vapaus. Yliopistojen rahoituksen on tultava jatkossakin suurimmaksi osaksi valtiolta perusrahoituksen muodossa. Yliopistot eivät saa olla riippuvaisia yksityisestä vastikkeellisesta rahoituksesta. Tutkintoon johtavan korkeakoulutuksen Suomessa on oltava opiskelijalle maksutonta kansallisuudesta riippumatta. Yliopistojen rahoitusta ohjaa valtakunnallinen rahoitusmalli, jonka on oltava ennustettava, läpinäkyvä ja palkittava yliopistoja esimerkiksi koulutuksen laadusta, laadullisesta työllistymisestä, tutkimuksen vaikuttavuudesta, korkeakoulujen välisestä yhteistyöstä sekä kansainvälistymisestä. Yliopistot toteuttavat lainsäädännöllistä tehtäväänsä omien strategioidensa ja profiilinsa pohjalta. Profiloituminen tapahtuu yliopistojen autonomiaa kunnioittaen. Yliopistojen rahoitusmalli ja valtiolliset tutkimusrahoituksen kanavat tukevat tasapuolisesti eri tieteenaloja. Rahoitusmallin pitää sisältää määrällisten lisäksi laadullisia mittareita, kuten opiskelijapalaute, jonka prosentuaalista osuutta tulisi nostaa rahoitusmallissa.

Suomalaisessa tiede- ja innovaatiopolitiikassa tulee ymmärtää tieteen monipuolisuuden merkitys laadukkaalle perustutkimukselle ja sitä kautta myös soveltavalle tutkimukselle ja innovaatioiden synnylle. Korkeakoulu- ja tiedepolitiikkaa tulee tehdä pitkäjänteisesti.

Opiskelijat ja henkilökunta ovat osa akateemista yhteisöä taustastaan riippumatta ja ovat edustettuina yliopiston hallinnossa sen kaikilla tasoilla ja päätöksenteon prosessien kaikissa vaiheissa. Yliopistojen hallinnon on oltava läpinäkyvää, osallistavaa ja johdonmukaista, ja hallinnon julkisuusperiaatteiden tulee koskea myös yliopistojen erilaisia toimia. Kaikki akateemisen yhteisön jäsenet osallistuvat yliopiston kehittämiseen ja kaikkia ryhmiä kohdellaan tasapuolisesti.

Yliopisto-opiskelijat kuuluvat itsehallinnollisiin ylioppilaskuntiin, joilla on tärkeä rooli yliopistossa ja ympäröivässä yhteiskunnassa. Globaalin vastuun kanto kuuluu ylioppilaskuntien tehtävään ja valmistaa opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. Ylioppilasliikkeen keskeisinä toimintaperiaatteina ovat kansainvälisyys ja osallistavuus, mikä tarkoittaa kansainvälisten opiskelijoiden

277 täysimääräistä osallistumismahdollisuutta SYL:n toimintaan sekä hyvien käytänteiden levittämistä
278 kansainvälisten opiskelijoiden osallistamiseksi ylioppilaskunnissa.
279

280 Vaikuttamistavoitteita:

- 281 • Opiskelijoiden tulee olla edustettuina jokaisen yliopiston hallituksessa sekä hallinnon alemmilla tasoilla.
- 282 • Yliopistoyhteisön kansainvälisten jäsenten on voitava osallistua yliopiston hallintoon. Ylioppilaskunnan
283 kansainvälisten jäsenten on voitava osallistua ylioppilaskunnan kaikkiin päättäviin elimiin.
- 284 • Korkeakoulututkintojen osaamistavoitteisiin kuuluu globaalin vastuun ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden
285 ymmärtäminen koulutusalan kontekstissa.
- 286 • Julkisesti rahoitetun tutkimuksen, opetusmateriaalin sekä hallintoasiakirjojen tulee olla julkisia.
- 287 • Tutkimustieto tehdään saavutettavammaksi edistämällä yliopistojen tuottaman tiedon avoimuutta, tietokantojen
288 laajoja käyttöoikeuksia ja avaamalla kirjastopalvelut.
- 289 • Yliopistojen johdon valinta tehdään julkisuuseriaatetta noudattaen.

290 Koulutuspolku ja koulutuksellinen tasa-arvo

291 Suomalainen koulutusjärjestelmä tulee hahmottaa kokonaisuutena, varhaiskasvatuksesta aina työuran
292 aikaiseen täydennyskoulutukseen asti. Tämä tarkoittaa, että elinikäinen oppiminen on tunnustettava
293 keskeisenä osana nykyaikaista hyvinvointiyhteiskuntaa. Yhteiskunnan on läpi elämän taattava yksilölle
294 edellytykset hankkia sellaiset tiedot ja taidot, joita työmarkkinoille osallistuminen ja aktiivinen kansalaisuus
295 vaativat. Myös tutkinnon jälkeisen koulutuksen tulee olla saavutettavaa eri taustoista tuleville ja eri
296 elämäntilanteissa oleville ihmisille yksilön henkilökohtaiset ominaisuudet huomioiden. Elinikäisen
297 oppimisen mahdollisuuksien tulee olla saavutettavissa aikuisiällä taustaan ja sosioekonomiseen asemaan
298 katsomatta.

299
300 Koulutuksella on edistettävä nykyistä paremmin sosiaalista liikkuvuutta. Vanhempien ja sukulaisten
301 sosioekonomisen aseman, varallisuuden ja koulutustaustan sekä muiden ulkopuolisten tekijöiden, kuten
302 asuinalueen ja ympäristön vaikutusta koulutukseen hakeutumiseen on pienennettävä. Suomessa lapsella tulee
303 olla subjektiivinen oikeus maksuttomaan, laadukkaaseen ja joustavaan varhaiskasvatukseen.
304 Päivähoitopaikkoja tulee lisätä kasvattamatta ryhmäkokoja. Sosiaalisen liikkuvuuden kannalta on tärkeää,
305 että kaikki lapset osallistuvat riittävästi varhaiskasvatukseen ennen koulun aloittamista. Osa-aikaisen
306 päivähoidon pitäisi olla realistinen vaihtoehto, mikä edellyttää päivähoitopalveluiden kehittämistä
307 joustavammiksi.

308
309 Perusasteen ja toisen asteen koulutuksen on annettava riittävät sivistykselliset valmiudet ja yhdenvertaiset
310 mahdollisuudet korkeakouluopintoihin hakeutumiseen: jokainen oppija on nähtävä mahdollisena
311 korkeakouluopiskelijana. Jokaisen suomalaisen on tärkeää suorittaa vähintään toisen asteen tutkinto.
312 Pakolaisten ja maahanmuuttajien integroitumista yhteiskuntaan on tuettava tarjoamalla heille riittävät
313 kouluttautumismahdollisuudet ja edistettävä aiemmin hankitun osaamisen ja koulutuksen tunnustamista.
314 Varhaiskasvatukseen sekä ensimmäiselle ja toiselle asteelle myönnetään positiivisen diskriminaation
315 määrärahaa, jotta läpi koko koulutuspolun voidaan tukea niitä oppijoita, jotka tarvitsevat erityisen vahvaa

316 tukea. Korkeakoulutuksen saavutettavuuteen kehitetään ratkaisuja, jotka huomioivat niiden opiskelijoiden
317 tarpeet, jotka ovat vaarassa jäädä eriarvoiseen asemaan.

318
319 On tärkeää, että nuori saa koko koulutuspolkunsa ajan riittävästi ohjausta harkittujen ja informoitujen
320 valintojen tekemiseen. Aliedustettujen ryhmien koulutukseen osallistumiseen pitää kiinnittää erityistä
321 huomiota. Normatiiviset sukupuolikäsitykset eivät saa rajoittaa koulutukseen tai ammattiin hakeutumista.
322 Oppilaitokset eivät saa kerätä tietoa opiskelijoidensa ja hakijoidensa henkilökohtaisista ominaisuuksista,
323 jotka ovat epäolennaisia opiskelijavalinnan ja opinnoista suoriutumisen kannalta. Opiskelijalla on aina
324 oikeus kieltäytyä tällaisen tiedon luovuttamisesta.

325
326 Yliopistoihin tulee päästä ensisijaisesti maksuttomien valintakokeiden, -kursien tai muiden toisen asteen
327 opintomenestyksestä riippumattomien väylien kautta. Toisen asteen opintomenestystä voidaan kuitenkin
328 käyttää valintatekijänä sellaisilla aloilla, joille se erityisesti sopii. Tällöinkin yliopistojen on varattava
329 merkittävä osa sisäänottokiintiöstään opintomenestyksestä riippumattomien väylien kautta tuleville
330 opiskelijoille sekä painotettava opiskelijavalinnassaan soveltuvuutta ja motivaatiota. Arviointi tulee toteuttaa
331 ammattimaisesti, läpinäkyvästi ja tasapuolisesti koulutusalan erityispiirteet huomioiden. Samojen alojen
332 pääsykokeet tulee toteuttaa valtakunnallisina yhteishakuina mahdollisuuksien mukaan. Järjestelmän on
333 oltava sellainen, ettei valmennuskurssille ole tarvetta eikä avoimen kautta hakeutuminen vaadi hakijalta
334 kohtuuttomasti rahallisia tai ajallisia resursseja. Avoin yliopisto tarjoaa mahdollisuuden osaamisen
335 täydentämiseen ja korkeakoulutukseen hakeutumiseen elämän eri vaiheissa, myös ilman yleistä
336 korkeakoulukelpoisuutta. Avoimen yliopiston tarkoitus ei ole toimia maksullisena väylänä
337 valintajärjestelmän kiertämiseen, eikä avoimen yliopiston tule myöntää tutkintoja. Ensikertalaisikiintiöt eivät
338 ole hyvä keino jouduttaa korkeakoulutukseen pääsyä.

339
340 Korkeakoulujen ja toisen asteen oppilaitosten tulee tehdä tiivistä yhteistyötä, jotta korkeakouluopintoihin voi
341 saada kosketuksen jo toisen asteen opintojen aikana. Yhteistyötä kaukana toisistaan sijaitsevien oppilaitosten
342 välille voidaan rakentaa esimerkiksi sähköisiä työkaluja hyödyntäen. Yhteistyön on oltava toisen asteen
343 kannalta mahdollisimman yhdenvertaista alueellisesti ja jokaisessa toisen asteen oppilaitoksessa tulee voida
344 suorittaa maksuttomasti korkeakouluopintoja.

345 Vaikuttamistavoitteita:

- 346 • Kaikilla lapsilla on oltava subjektiivinen oikeus maksuttomaan varhaiskasvatukseen.
- 347 • Varhaiskasvatuksen ja esikoulun pedagogista osaamista vaativien opettajan tehtävien tulee olla
348 yliopistokoulutettujen, ja vaihtoehtoisesti steinerpäiväkodissa myös steinerpedagogisen lastentarhanopettajan
349 tutkinnon suorittaneen henkilön vastuulla.
- 350 • Suomessa laaditaan kansallinen korkeakoulutuksen saavutettavuusohjelma, jossa on määrälliset mittarit
351 ohjelman toimivuuden arviointiin.
- 352 • Toisen asteen ja korkea-asteen tutkinnon suorittavien pakolaisten ja maahanmuuttajien määrän tulee kasvaa, ja
353 jo suoritettut tutkinnot tulee tunnustaa soveltuvin osin.
- 354 • Pakolaisille ja turvapaikanhakijoille tulee tehdä osaamiskartoitus mahdollisimman pian maahansaapumisen
355 jälkeen.
- 356 • Kuntien tulee tarjota tarpeeksi valmistavaa koulutusta ja tukea opintopolun nivelvaiheessa, jotta kaikilla
357 halukkailla olisi paremmat mahdollisuudet hakeutua korkeakoulutukseen.
- 358 • Kansainvälisillä opiskelijoilla tulee olla pääsy luotettaviin, saavutettaviin ja yhdenvertaisiin peruspalveluihin.
- 359 • Toisen asteen opiskelijoille tulee tarjota mahdollisuus suorittaa yliopistokursseja ennakoon esimerkiksi
360 digitaalisia verkko-oppimisalustoja hyödyntäen.

- 361 • Kaikelle korkeakoulutukselle tutkinnosta yksittäiseen kurssiin on määriteltävä selkeät, läpinäkyvät ja
362 yksiselitteiset osaamistavoitteet.
363 • Uudelleen kouluttautumismahdollisuuksia tulee lisätä työurien aikana.
364 • Elinikäisen oppimisen kustannukset eivät saa jäädä yksin oppijan vastuulle, vaan vastuun on jakauduttava
365 yksilön, työnantajan ja yhteiskunnan kesken. Osaamisen päivittäminen on mahdollista jokaiselle riippumatta
366 yksilön varallisuudesta tai työsuhdestatuksesta.
367 • Elinikäistä oppimista on kehitettävä niin, että sen kustannuksella ei heikennetä tutkintokoulutuksen resursseja.
368 • Toisen ja korkea-asteen opintoja on tarjolla avoimessa muodossa soveltuvien osin.
369 • Yliopistot tarjoavat valmistuneille mahdollisuuden osaamisen täydentämiseen.
370 • Yliopistoihin tulee jatkossakin olla mahdollisuus päästä toisen asteen opintomenestyksestä riippumatta.
371 • Ensikertalaiskiintiöistä luovutaan.

372 **Opiskelijakeskeinen oppiminen ja opiskelukyky**

373 Opiskelijakeskeisen oppimisen periaatteisiin kuuluu opiskelijan valinnanvapaus ja vastuu omasta
374 oppimisestaan, osallistumisestaan ja opintopolun suunnittelusta. Arvosanojen ja opintopisteiden tavoittelun
375 sijaan opiskelijoiden motivaatio syntyy yhteistyöstä, vastuusta sekä korkealaatuisesta ja ajankohtaisesta
376 opetuksesta. Akateemisen henkilökunnan roolissa korostuu opiskelijan oppimisen ohjaaminen ja valintojen
377 tukeminen.

378
379 Opiskelijakeskeisyys tulisi huomioida tutkintorakenteissa, oppimisympäristöissä, arvioinneissa,
380 osaamistavoitteissa ja opetus suunnitelmissa. Oppimisympäristöjen tulee olla esteettömiä. Opetuksessa tulee
381 huomioida opiskelijoiden erilaiset pohjatiedot, tarpeet, kiinnostuksen kohteet sekä erilaiset opiskelun tavat.
382 Opetuksessa tulisi käyttää monipuolisesti erilaisia opetusteknologioita niiden olematta kuitenkaan itseisarvo.
383

384 Yliopistokoulutuksen osaamistavoitteet on määriteltävä tutkinto-, kokonaisuus- ja kurssitasolla. Opiskelijan
385 aiemmin korkeakoulutuksessa ja sen ulkopuolella hankkima osaaminen on tunnustettava opinnoissa
386 koulutuksen osaamistavoitteiden mukaisesti.

387
388 Opetuksen kehittämiseen tulisi panostaa korkeakouluissa tarjoamalla opetushenkilökunnalle tarvittavat
389 resurssit, pedagogista koulutusta sekä tukea opiskelijakeskeisen pedagogiikan käyttöönottoon ja sen
390 kehittämiseen. Pedagogiseen koulutukseen tulee sisältyä keinoja huomioida erilaiset oppijat opetuksessa.
391 Henkilökuntaa tulisi tukea myös monipuolisten, digitaalisten opetustyökalujen käyttöönotossa sekä vieraalla
392 kielellä toteutettavan monikulttuuriselle ryhmälle suunnatun opetuksen suunnittelussa. Tarkoituksenmukainen
393 opetusteknologia mahdollistaa joustavan oppimisympäristön sekä monipuoliset opetus- ja
394 arviointimenetelmät. Ansiokkaasta opetuksesta pitäisi palkita korkeakoulujen sisäisissä
395 palkitsemisjärjestelmissä.

396
397 Jokainen korkeakoulusta valmistuva on opinnoissaan harjaantunut toimimaan kansainvälisessä,
398 monikulttuurisessa toimintaympäristössä sekä ymmärtämään globaaleja kehityskysymyksiä oman
399 opintoalansa näkökulmasta. Liikkuvuusjakso ei ole edellytys kansainvälistymiselle - kotikansainvälistymisen
400 periaate tuo globaalit ilmiöt ja monikulttuurisuutta tukevat opetusmetodit jokaiseen tutkintoon. Vieraiden
401 kielten opetukseen on panostettava ja yliopistojen on tarjottava kattavasti vieraiden kielten kursseja. Vaihdoissa
402 suoritettavat opinnot tulee lukea hyväksi tutkintoon.

403

404 Korkeakoulujen laadunarvioinneissa on otettava huomioon opetuksen laatu, opiskelijälähtöisyys,
405 opiskelijoiden hyvinvointi, oppimistulokset, kansainvälisyys ja laadullinen työllistyminen. Korkeakoulujen
406 palautejärjestelmien on oltava kansallisesti vertailukelpoiset, joiden pohjalta ne kehittävät toimintaansa
407 pitkäjänteisesti. Opiskelijoiden tulee voida osallistua opetuksen kehittämiseen kaikissa sen vaiheissa.
408 Opiskelijoiden tulee sekä antaa että saada palautetta opinnoistaan säännöllisesti, ja palaute on käsiteltävä
409 asiallisesti.

410
411 Opiskelukyky on opiskelijan työkykyä. Se vaikuttaa opintojen sujumiseen, tuloksiin sekä opiskelijan ja
412 yhteisön hyvinvointiin. Korkeakoulujen tulee edistää opiskelukykyä sen kaikilla osa-alueilla: opetus ja ohjaus,
413 opiskelutaidot, opiskeluympäristö sekä terveys ja voimavarat.

414
415 Opiskelijoiden tuen kehittäminen on yliopistonkin edun mukaista. Opiskelijoille on oltava tarjolla runsaasti
416 tukea ja ohjausta opintojen, uran ja elämänsä suunnitteluun kaikilla koulutusasteilla. Korkeakoulujen tulee
417 panostaa kaikkien uusien opiskelijoiden integroimiseen korkeakoulu yhteisöön. Opiskelijoille esitellään
418 korkeakoulun tarjoamat tukipalvelut, joita on oltava tarjolla laajasti opintojen loppuun asti. Tukipalveluiden
419 tarjonnassa huomioidaan opiskelijoiden erilaiset taustat. Tukea on oltava tarjolla yliopiston virallisilla kielillä
420 sekä englanniksi.

421
422 Opiskelijoiden tulee saada yliopistolta tukea löytääkseen itselleen parhaat oppimistavat ja -tekniikat.
423 Erityisesti opintojen alussa on myös rohkaistava kriittiseen ajatteluun ja ongelmanratkaisutaitojen
424 kehittämiseen. Saamansa tuen avulla opiskelijat pystyvät määrittelemään ja sanallistamaan osaamisensa sekä
425 oppimaan joustavasti uutta. Ohjauksen avulla tuetaan elinikäisen oppimisen edellytysten kehittymistä.

426

427 Vaikuttamistavoitteita

- 428 • Yliopistot tarjoavat ohjauspalveluja kansainvälistymisjakson suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- 429 • Korkeakoulujen tulee suunnitella tiloihinsa monipuolisia oppimisympäristöjä erilaisiin
430 käyttötarkoituksiin.
- 431 • Laadukkaasta opetuksesta pitää palkita yliopistojen sisäisissä palkitsemisjärjestelmissä.
- 432 • Pedagoginen osaaminen tulee ottaa rekrytointikriteeriksi tutkimus- ja opetushenkilökunnalle.
- 433 • Vaihtoon lähtöä tulee tukea taloudellisesti ja vaihdossa suoritettujen opintojen hyväksi lukemisen tulee
434 olla sujuvaa.
- 435 • Opintopsykologin vastaanotolle tulee päästä viimeistään kuukauden sisällä ajanvarauksesta.
- 436 • Opintopsykologien on tiivistettävä yhteistyötä YTHS:n kanssa.
- 437 • Kaikki uudet opiskelijat osallistuvat yliopisto-opiskeluun valmentavalle kurssille. Myös opettajia
438 koulutetaan huomioimaan yksilölliset opiskelun tavat.
- 439 • Korkeakoulujen tulee rakentaa valtakunnallinen verkkopohjainen hyvinvointi- ja elämäntaito-ohjelma
440 tukemaan opiskelijoita heidän opinnoissaan ja arjessaan.
- 441 • Jokaiselle opiskelijalle on osoitettava ohjaava opettaja tai koulutettu opinto-ohjaaja, jonka kanssa
442 opiskelujen etenemistä seurataan vähintään kerran vuodessa ja tavoitteita tarkistetaan tarvittaessa.
443 Ohjausta on tarjottava myös englanniksi. Ohjaavan opettajan toteuttama ohjaus sisältyy työaikaan.

- 444 • Tutkintojen osaamistavoitteissa mainitaan kansainvälisyystaidot ja kotikansainvälistyminen on yksi
445 tutkinnonsuunnittelua ohjaavista periaatteista.
446 • Yliopistopedagogisten opintojen ja henkilöstökoulutuksen tulee tukea akateemista henkilökuntaa
447 ohjausosaamisen kehittämisessä.

448 Korkeakoulujärjestelmä ja tutkinnot

449 Suomalaista korkeakoulujärjestelmää on kehitettävä kokonaisuutena. Tiivistä yhteistyötä pitää tehdä niin
450 yliopistojen kesken kuin yhdessä ammattikorkeakoulusektorinkin kanssa, ja opiskelijan on voitava liikkua
451 korkeakoulujen välillä sujuvasti. Korkeakoulujärjestelmän tulee muodostua yliopistoista ja
452 ammattikorkeakouluista, jotka eroavat sekä lakisääteisten tehtäviensä että oman strategian ja profiilinsa kautta.
453 Korkeakoulujen tulee kuulua yliopisto- tai ammattikorkeakoululain määrittelemän julkisen sääntelyn piiriin,
454 ja ne voivat muodostaa erilaisia yhteenliittymiä.
455

456 Suomalaisen korkeakoulutuksen laadun on oltava korkea kaikkialla, ja opetuksen tulee perustua ajantasaiseen
457 tutkimustietoon. Jokaisen korkeakouluyksikön on tarjottava riittävän laaja valikoima opintoja.
458 Korkeakoulujen tulee tehdä aitoa yhteistyötä yli rajojen ja tarjota kansainvälisiä
459 opintokokonaisuuksia. Korkeakouluverkon rakenteellisen kehittämisen on tapahduttava vuorovaikutuksessa
460 opetus- ja kulttuuriministeriön, yliopistojen, opiskelijoiden ja tarpeellisten sidosryhmien kesken.
461 Korkeakouluverkon kehittämisen keskiössä ovat koulutuksen ja tutkimuksen laatu ja saavutettavuus.
462 Korkeakoulujen alueellisessa sijoittumisessa huomioidaan korkeakoulujen erilaiset profiilit ja alueiden
463 osaamistarpeet.
464

465 Suomalaiset korkeakoulut menestyvät kansainvälistymällä. Kansainvälistymisen kannalta on tärkeää, että
466 korkeakouluihin tulee opiskelijoita kaikkialta maailmasta. Kansainvälisille opiskelijoille tulee myöntää
467 kerralla oleskelulupa koko tutkinnon suorittamisen ajaksi. Korkeakoulujen on tarjottava eurooppalaisen
468 viitekehyksen mukaisia tutkintoja liikkuvuuden helpottamiseksi. Opiskelijan on voitava siirtyä korkeakoulusta
469 toiseen kaikkialla Suomessa ja Euroopassa. EU:ssa edistetään sivistyksen ja akateemisen vapauden arvoa sekä
470 toimivaa liikkuvuutta ja opiskelijoiden yhteistyötä yli rajojen. Eurooppalaisen koulutuksen kehittämisen tulee
471 olla opiskelijalähtöistä, ja koulutuksen tulee olla saavutettavaa aliedustetuille ryhmille ympäri Euroopan.
472 Lisäksi Euroopan tasolla kehitetään rakenteita, jotka kannustavat opiskelijoita siirtymään myös eurooppalaisen
473 korkeakoulualan ulkopuolelle.
474

475 Liikkuvuuteen suomalaisen korkeakoulujärjestelmän sisällä on kannustettava. Alan vaihtamisen
476 tutkintoasteiden nivelvaiheissa pitää olla mahdollista yliopistojen sisällä ja niiden välillä, kuitenkin alojen
477 erityispiirteet huomioiden. Jokaisella yliopistoon hyväksytyllä opiskelijalla on kuitenkin oltava oikeus
478 suorittaa ylempi korkeakoulututkinto. Korkeakouluja kannustetaan kehittämään kandidaatintutkintoja laaja-
479 alaisiksi kuitenkin alojen erityispiirteet huomioiden. Laaja-alaisten kandidaatintutkintojen tulee perustua
480 tarkoituksenmukaisesti tieteenalayhdistelmiin ja kandi-maisteri -siirtymä ei saa muodostua joustavan
481 etenemisen esteeksi. Korkeakoulutuksen on huomioitava nopeasti muuttuvat osaamistarpeet ja tarjottava
482 kanavia elinikäiseen oppimiseen.
483

484 Korkeakoulutusta kehitetään purkamalla korkeakoulujen ja alojen välisiä raja-aitoja. Opiskelijalle tulee olla
485 mahdollista valita korkeakoulujen yhteiseltä alustalta joustavasti hänen opintosuunnitelmaansa sopivia

486 opintojaksoja. Sivuvainekokonaisuuksia tulee voida vapaasti valita oman ja muiden yliopistojen tarjonnasta,
487 alakohtaiset erityispiirteet huomioiden. Alan vaihtamisen pitäisi olla sujuvaa ja tapahtua korkeakoulujen
488 sisäisillä siirtymillä niin, etteivät siirto-opiskelijat vie uusien opiskelijoiden koulutuspaikkoja.
489 Korkeakouluissa onkin vakiinnutettava käytännöt siirto-opiskelijoiden hyväksymiseen eri tutkinto-ohjelmiin.
490 Siirto-opiskelijoita tulee kohdella tasapuolisesti ja heidän opinto-ohjauksestaan pitää huolta.

491
492 Koulutusmäärät on määriteltävä valtakunnallisesti yhteistyössä korkeakoulujen ja valtion välillä yhteiskunnan
493 tarpeet huomioiden, samalla huolehtien opetuksen korkeatasoisuudesta. Tutkinnoilla tulee olla selkeät
494 osaamistavoitteet, jotka näkyvät sekä tutkinto- että opintojaksotasolla. Osaamistavoitteita määriteltäessä tulee
495 kuulla työelämän ja muiden relevanttien sidosryhmien edustajia. Koulutusta on tarjottava riittävän laajasti
496 suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

497
498 Koulutuksen tulee olla maksutonta kaikille. EU-Eta-alueen ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosimaksujen
499 vaikutuksista yliopistojen kansainvälisyydelle, taloudelle ja yhdenvertaisuuden toteutumiselle tulee seurata
500 aktiivisesti. Opiskelijat ovat keskenään yhdenvertaisessa asemassa opetuksen ja palveluiden suhteen siitä
501 huolimatta, että osa maksaa lukuvuosimaksuja: ohituskaistoja esimerkiksi kiintiöpaikkoina kursseille tai
502 opiskelija-asumiseen ei synny.

503
504 Apurahajärjestelmän tulee ottaa huomioon hakijan sosioekonominen tausta, sen on oltava kattava, ennustettava
505 ja läpinäkyvä, eikä sen rahoittamiseen saa käyttää kehitysyhteistyövaroja eikä yliopistojen perusrahoitusta.
506 Apurahojen myöntöperusteet sekä lukuvuosimaksujen suuruus ovat hakijoiden tiedossa jo hakuvaiheessa
507 eivätkä perusteet tai maksujen suuruus muutu opintojen aikana.

508
509 Maksullisten erikoistumis- ja täydennyskoulutuksen yleistyessä varmistetaan, että maksuton tutkinto on
510 edelleen riittävä työelämässä eikä yksilön tarvitse ostaa osaamista työllistyäkseen. Koulutusvienti ei vie
511 resursseja maksuttomalta tutkintokoulutukselta vaan tuo niitä lisää. Koulutusvientiä tehdään vastuullisesti ja
512 eettisesti, ja sen toteuttamiseen laaditaan valtakunnalliset periaatteet.

513

514 Vaikuttamistavoitteita:

- 515 • Tutkintomäärien määrittelyssä tulee ottaa huomioon perusteltu tarve ja kiinnittää huomiota riittävään ja
516 oikeasuhtaiseen resursointiin alakohtaisesti. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision toteutumisen seurannalle
517 on selkeät mittarit ja sitä varten perustetaan seurantaryhmä.
- 518 • Suomen tulee saavuttaa Bolognan prosessin tavoitteet. Tutkinnot ja opintokokonaisuudet tulee tunnustaa ympäri
519 Euroopan, koulutustasoa laskematta.
- 520 • Yliopisto-opiskelijoiden on voitava vapaasti valita sivuvaine haluamastaan korkeakoulusta. Tämä voidaan
521 toteuttaa laajentamalla esimerkiksi JOO-opintojärjestelmää.
- 522 • Yliopistojen välistä yhteistyötä tiivistetään kehittämällä kansallisia alakohtaisia opintokokonaisuuksia.
- 523 • Suomeen on rakennettava, kansallinen tutkinto-opiskelijoiden ja muiden jatkuvien oppijoiden alusta.
524 Korkeakoulujen yhteinen alusta mahdollistaa myös ajasta ja paikasta riippumattoman opiskelun ja kannustaa
525 korkeakoulujen väliseen yhteistyöhön. Alustamaisuus toteutetaan korkeakoulujen yhteistyönä avoimien
526 rajapintojen ja datan jakamisen avulla.
- 527 • Kandidaatintutkinnon tulee tarjota laajat valmiudet siirtyä toiselle alalle maisteritutkintoa suorittamaan. Alojen
528 erityispiirteet on kuitenkin huomioitava.
- 529 • Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden tulee voida jatkaa opintojaan Suomessa. Turvapaikanhakijoiden
530 mahdollisuuksia hakeutua korkeakoulutukseen tulee tukea esimerkiksi hakemiseen valmistavia siltaopintoja ja -
531 kurseja tarjoamalla.
- 532 • Käyttöön otettavien lukukausimaksujen vaikutuksia tulee arvioida kriittisesti vähintään kahden vuoden välein.
533 Lukukausimaksuista luovutaan ensi kädessä.



534
535
536

- Kansainvälisille opiskelijoille myönnetään oleskelulupa koko opiskeluajaksi. Opinto-ohjelmat on suunniteltu niin, että niissä on mahdollista suorittaa oleskeluluvan uusimiseen tarvittava määrä opintopisteitä lukuvuodessa ja viranomaisten ja oppilaitosten yhteistyön on toimittava mutkattomasti ympäri Suomea.

537

Ylioppilas

538

Opiskelijan järkevä toimeentulo

539

Suomessa opiskelijoihin panostaminen pitää nähdä yhteiskunnan investointina tulevaisuuteen. Yhteiskunnan tuki tarjoaa jokaiselle yhdenvertaisen mahdollisuuden opiskella sosioekonomisesta taustasta ja asuinpaikasta riippumatta. Suomen tulee siirtyä perustuloon. Ennen perustulojärjestelmään siirtymistä on varmistettava, että päätoimisen opiskelun aikainen toimeentulo on turvattu riittävällä opintotuella, joka sisältää välttämättömän toimeentulon kannalta riittävän opintorahaosuuden, kohdentuu tasaisesti opiskeluaikalle ja kohtelee eri oppialoilla opiskelevia yhdenvertaisesti.

545

546

Opintotuki on opiskelijan sosiaaliturvaa ja sen hallinnointi kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön vastuulle. Opintotukijärjestelmän on oltava selkeä, johdonmukainen ja ennakoitavissa. Järjestelmän tulee mahdollistaa kohtuullinen työssäkäynti siten parantaen opiskelijoiden toimeentuloa ja valmistumisen jälkeistä työllistymistä. Opintotukijärjestelmä tukee osaltaan myös kansainvälistä liikkuvuutta. Opintotuen elementtien on seurattava yleistä kustannustason nousua, ja opintotuen kehittämisen painopisteen on oltava täysipäiväisen opiskelun mahdollistamisessa.

552

553

Opintotuki on tärkeää sovittaa yhteen muiden etuuksien kanssa niin, että se huomioi joustavasti erilaiset elämäntilanteet toimeentulon vaarantumatta tai heikkenemättä. Perheellisten opiskelijoiden opintorahassa on oltava huoltajakorotus. Sairauslomalla olevan opiskelijan on voitava opiskella osa-aikaisesti siten, että toimeentulo on turvattu. Korkeakouluopintoihin tarkoitettua opintotukea tulee myöntää Suomessa opiskeltaessa vain yliopistolain 1 §:ssä mainituissa yliopistoissa ja toimiluvan saaneissa ammattikorkeakouluissa suoritettaviin korkeakouluopintoihin sekä opintolainan valtioneuvoston Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettaviin opintoihin.

560

561

Opiskelijoiden asumisen tuessa on tärkeintä, että tuen taso vastaa reaalisia asumiskustannuksia. Opiskelijoiden asumista pitää tukea ympärivuotisella, yksilökohtaisella asumisen tukijärjestelmällä, joka sopii ongelmitta yhteen opiskelijoiden muiden sosiaalietuuksien kanssa. Asumisen tukimuodon tulee sallia kohtuulliset tulot ja reagoida joustavasti vaihteleviin tuloihin. Asumisen tuen taso ei tule olla riippuvainen asunnon koosta tai asumismuodosta ja sen tulee vastata opiskelijoiden monimuotoisiin asumisen tarpeisiin.

566

567

Opintolainan rooli on olla opiskelijoiden keskuudessa tunnettu vapaavalintainen toimeentulon täydentämisen muoto. Opintolainajärjestelmän kehittämisen painopisteen tulee olla riskisuojeiden parantamisessa niin, että ne ovat riittävät antamaan todellisen suojan lainan ottamiselle. Opiskelijoiden on saatava riittävän laajasti ja monipuolisesti tietoa opintolainajärjestelmästä. Opintolainaa, nostettua tai nostamatonta, ei saa lukea tuloksi minkään sosiaalietuuden tarvetta arvioitaessa.

572

573 Vaikuttamistavoitteita:

- 574 • Opintotuki on siirrettävä opetus- ja kulttuuriministeriöstä sosiaali- ja terveystieteiden hallinnon alaisuuteen.
- 575 • Opintotuen taso on sidottava indeksiin.
- 576 • Opintorahan huoltajakorotuksen tasoa tulee korottaa riittävälle tasolle.
- 577 • Yleinen asumistuki tulee muuttaa yksilökohtaiseksi.
- 578 • Opintolainaa, nostettua tai nostamatonta, ei saa lukea tuloksi minkään sosiaalietuuden tarvetta arvioitaessa.
- 579 • Opintolainahyvityksen ehdoissa tulee opintoaikana huomioida ainoastaan siihen tutkimukseen käytetty opintoaika,
580 jonka aikana on nostettu opintotukea.
- 581 • Opintolainan korkotasolla on oltava katto.
- 582 • Opiskelijat ovat mukana sosiaaliturvan uudistamistyössä ja mahdollisissa kokeiluissa.
- 583 • Vaatimus opiskella vähintään 20 opintopistettä lukuvuodessa opintorahan saamiseksi poistetaan.

584 Opiskelijaruokailu ja ateriatuki

585 Opiskelijaruokailun on oltava mahdollista kaikille opiskelijoille. Opiskelijaruuan on tärkeää olla laadukasta,
586 terveellistä, edullista ja monipuolista sekä kestäväällä tavalla tuotettua, huomioiden myös erityisruokavaliot.
587 Opiskelijaruokailu tukee tärkeällä tavalla myös kansanterveyttä ja kestäväää kehitystä, ja sen tulee kannustaa
588 kasvisruokailuun ja ohjata vähentämään lihansyöntiä sekä ruokahävikkiä.

589

590 Opiskelijaruokailua tuetaan ateriatukijärjestelmällä. Yliopistojen on tiedostettava vastuunsa opiskelijoiden ja
591 henkilökunnan ruokailun järjestämisestä sekä kannettava vastuu omalta osaltaan kustantamalla myös jatkossa
592 opiskelijaravintoloiden investointi- ja laitekustannuksia sekä tilavuokria. Muissa kuin korkeakoulun tiloissa
593 toimiville opiskelijaravintoloille voidaan jatkossakin maksaa ylimääräistä ateriatukia avustusta, millä
594 korvataan tilojen ja kiinteiden laitteiden kustannuksia. Aterian enimmäishintaa on voitava nostaa ainoastaan,
595 jos myös ateriatuen tasoa nostetaan.

596

597 Vaikuttamistavoitteita:

- 598 • Aterian enimmäishinnan nosto on sidottava samanaikaiseen ateriatuen nostoon. Ateriatuen tasoa on
599 korotettava.
- 600 • Opiskelijaruokaloitten on tarjottava laadukasta ja ravintopitoista kasvis- ja vegaanista ruokaa.
- 601 • Opiskelijat tietävät ruoan alkuperän ja ruoan ravintoarvotiedot sekä hiilijalanjälki ovat helposti
602 saatavissa. Opiskelijaravintolat painottavat raaka-aineiden hankinnassa ekologisuutta.
- 603 • Ateriatuen rajoitus yhteen ateriaan päivässä opiskelijaa kohti on poistettava.

604 Laadukasta ja kohtuuhintaista opiskelija-asumista

605 Opiskelijoilla on oltava oikeus kohtuuhintaiseen asumiseen. Kohtuuhintaisten asuntojen rakentaminen kaikille
606 edellyttää riittävästi yhteiskunnan tuotantotukia.

607

608 Opiskelija-asuntojen riittävä tarjonta vähentää kasvukeskusten asuntopulaa sekä helpottaa muiden
609 vähävaraisten asuntotilannetta. Valtion tulee myöntää riittävästi tukea uusien opiskelija-asuntojen
610 rakentamiseen sekä peruskorjaamiseen, jotta asuminen on edullista ja laadukasta. Kuntien tulee varmistaa

611 riittävä tonttitarjonta tuetulle opiskelija-asuntotuotannolle luovuttamalla tontteja opiskelija-asuntojen
612 rakennuttajayhteisöille ja kaavoittamalla maata opiskelija-asuntorakentamiseen. Valtion tulee edistää
613 tonttitarjontaa luovuttamalla omia suojelurajoitteista vapaita maitaan edullisesti opiskelija-asuntoyhteisöille.
614 Käyttötarkoituksen muutosten säätelyä lievitetään, jotta tyhjillään oleviin tiloihin voidaan sijoittaa pysyvää
615 tai väliaikaista opiskelija-asumista.
616

617 Opiskelija-asuntoja rakennettaessa on kiinnitettävä huomiota laatuun, saavutettavuuteen, esteettömyyteen,
618 ympäristöstävällisyyteen, viihtyvyyteen sekä yhteisöllisyyden tukemiseen. Rakentamisessa ja ylläpidossa on
619 kiinnitettävä erityistä huomiota niiden terveellisyteen esimerkiksi sisäilman laadun osalta. Opiskelija-
620 asunnoista on oltava hyvät julkisen ja kevyen liikenteen yhteydet opiskelupaikkakunnan keskustaan ja
621 kampuksille. Korkeakoulut, opiskelija-asuntoyhteisöt ja kaupungit vastaavat yhdessä kansainvälisten
622 opiskelijoiden asuttamisesta. Korkeakoulujen on kannettava vastuunsa kansainvälisten opiskelijoiden
623 asumisen kustannuksista. Korkeakoulujen tulee kantaa vastuu myös väliaikaisesta tilapäismajoituksesta.
624 Kansainvälisten opiskelijoiden ja työntekijöiden integroitumista yhteisöön tulee edistää lisäämällä asumista
625 suomalaisten kanssa samoissa taloissa ja samoilla asuinalueilla.
626

627 Opiskelija-asuntojen vuokratason tulee pysyä markkinahintoja alhaisempana paitsi valtion tuotantotukien,
628 myös joustavampien kaavoitus- ja autopaikkanormien sekä asunnon minimikokosääntelyn poistamisen
629 ansiosta. Vuokra- ja omistusasumista tulee kohdella tasa-arvoisesti verotuksessa, jotta ne ovat yhtä
630 houkuttelevia vaihtoehtoja ja ihmiset voivat valita asumismuotonsa omien mieltymystensä mukaan.
631

632 Vaikuttamistavoitteita:

- 633 • Ympäristöministeriön tulee ennakoida uusien opiskelija-asuntojen tuotantotarvetta teettämällä
634 opiskelija-asumisselvitys säännöllisesti.
- 635 • Uusien opiskelija-asuntojen tuotantotavoitteen saavuttamiseksi tulee aloittaa ohjelma nuoriso- ja
636 opiskelija-asumisen kehittämiseksi.
- 637 • Valtion tulee varmistaa riittävä tonttitarjonta asettamalla kasvukeskusten MAL-sopimukseen erillinen
638 kiintiö pitkällä korkotukilainalla tuettujen opiskelija-asuntojen vuosituotannolle.
- 639 • Opiskelija-asuntojen osalta 40-vuotisen korkotukilainan omavastuukorko tulee alentaa 1 %:n tasolle.
- 640 • Opiskelija -asuminen tulee pitää erityisryhmien investointiavustusten piirissä ja
641 investointiavustusprosentti korottaa 20 %:iin.
- 642 • Opiskelija-asumisen uudistuotannon tuotantotuet tulee ensisijaisesti kohdistaa alueille, joilla
643 opiskelijoiden asuntotilanne on kaikkein heikoin.
- 644 • Opiskelija-asuntokohteilla tulee olla oikeus samoihin suhdanneluonteisiin avustuksiin kuin muillakin
645 asuntokohteilla.
- 646 • Opiskelija-asuminen tulisi huomioida jo kaavassa ja kaavoittaa yksinkertaiseksi sekä vapauttaa
647 julkisivumateriaalien ja kadunvarsiliiketilojen vaatimuksista.
- 648 • Opiskelija-asuminen on vapautettava autopaikkanormista.
- 649 • Väestönsuojien rakentamisvelvoitteista tulee luopua opiskelija-asumisessa.
- 650 • Luovia asuntoratkaisuja voidaan edistää poistamalla asuntojen minimikokosääntely tuetuilta
651 asunnoilta.

- 652 • Korkeakoulujen tulee vastata lukukausien epätasaisesta vaihto-opiskelijamäärästä johtuvasta
653 opiskelija-asuntojen tyhjäkäytöstä.
- 654 • Tilojen käyttötarkoitusta säättäviä normeja sekä yhteistyötä rakennusalan toimijoiden välillä tulee
655 kehittää siten, että tyhjiä tiloja voidaan joustavasti muuttaa esimerkiksi yrityskäytöstä opiskelija-
656 asumiseen.
- 657 • Lukukausimaksujen maksaminen ei saa vaikuttaa opiskelija-asuntojen asukasvalintaan, vaan kaikkia
658 opiskelijoita on kohdeltava yhdenvertaisesti.

659 **Opiskeluterveydenhuolto ja YTHS**

660 Terveydenhuoltojärjestelmä ja riittävästi resursoitua terveyden- ja sairaanhoidon palvelut tukevat hyvinvointia
661 sekä ylläpitävät työ- ja opiskelukykyä. Terveydenhuoltojärjestelmä tasaa väestöryhmien välisiä terveys- ja
662 hyvinvointieroja sekä toimii tiiviissä yhteistyössä sosiaalipalvelujen kanssa. Terveydenhuollon resurssit on
663 suunnattava ongelmien ennaltaehkäisyyn ja matalan kynnyksen palveluihin. Liikunnan merkitys terveyden
664 edistäjänä on huomioitava ja liikuntamahdollisuuksien oltava kaikkien saavutettavissa. Terveydenhuollossa
665 pitää hyödyntää digitalisaation sekä omahoidon tarjoamia mahdollisuuksia.

666

667 Terveydenhuoltojärjestelmän tulee pohjautua elämänkaariajatteluun. Palvelut on suunniteltava ja toteutettava
668 pääsääntöisesti ikäryhmittäin, jolloin kerrytetään vahvaa osaamista ikäkaudelle tyypillisistä
669 terveysongelmista. Elämänkaariajattelu edistää yksilöiden sekä väestöryhmien kokonaisvaltaista
670 palvelutarpeiden huomiointia. Keskeinen osa elämänkaariajattelua ovat opiskeluterveydenhuollon palvelut.

671

672 Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on opiskelijan ja opiskeluyhteisön terveyden ja hyvinvoinnin
673 kokonaisvaltainen edistäminen. Opiskeluterveydenhuollon on oltava enemmän kuin pelkkä opiskelijan
674 terveydenhoito – se on yhteisöterveyteen ja ennaltaehkäisyyn panostava toiminnallinen ja lainsäädännöllinen
675 kokonaisuus, jonka osana tarjotaan opiskelijoille perustason terveyden- ja sairaanhoitopalvelut. Erityisen
676 tärkeitä kokonaisuuksia opiskeluterveydenhuollossa ovat toimivat mielenterveyden, seksuaali- ja
677 lisääntymisterveyden sekä suun terveyden palvelut. Terveysneuvonta ja -tarkastukset on järjestettävä myös
678 nuorille opiskeluterveydenhuollon ulkopuolella. Kaikkien perustutkinto-opiskelijoiden tulee olla oikeutettuja
679 opiskeluterveydenhuollon palveluihin. Korkeakoulujen tulee järjestää kaikille jatko-opiskeleville henkilöille
680 heidän terveystarpeitaan vastaava työterveydenhuolto, joka on riittävästi resursoitu. Palveluketjut
681 opiskeluterveydenhuollon, sosiaalitoimen ja julkisen terveydenhuollon välillä ovat sujuvia ja selkeitä.
682 Potilastietojen siirtyminen eri toimijoiden välillä on vaivatonta.

683

684 Kaikkien korkeakoulujen perustutkinto-opiskelijoiden ja ylioppilaskuntaan kuuluvien kansainvälisten vaihto-
685 opiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto tulee järjestää Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) kautta,
686 jonka on oltava osa julkisrahoitteista terveydenhuoltojärjestelmää. Opiskelijat osallistuvat sekä YTHS:n
687 päätöksentekoon että rahoitukseen lakisääteisen ja ylioppilas- tai opiskelijakunnan keräämän pakollisen ja
688 kohtuullisen terveydenhoitomaksun kautta. YTHS:n rahoituksen on oltava ennakoitavissa ja perustuttava
689 pitkäjänteisiin sopimuksiin. Opiskelijoille on tarjottava toimivat ja samantasoiset terveyspalvelut riippumatta
690 asuin- tai opiskelupaikasta.

691

692 YTHS:n ja muiden julkisrahoitteista terveydenhuoltoa toteuttavien tahojen tulee tarjota palveluita sekä
693 tiedottaa niistä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. YTHS:n henkilökuntaa tulee kouluttaa säännöllisesti, ja
694 heillä tulee olla osaamista myös yhdenvertaisuusasioissa. YTHS:n tulee tarjota matalan kynnyksen palveluita
695 esimerkiksi kampuksilla. YTHS:n tulee olla digitalisaation edelläkävijä ja panostaa yhteisöterveyteen ja
696 oppilaitosyhteistyöhön. YTHS tarjoaa korkeakouluopiskelijoille laadukkaan palvelukokonaisuuden, joka
697 sisältää yleisterveyden, suun terveyden sekä mielenterveyden palvelut.

698 Vaikuttamistavoitteita:

- 699 • Kaikkien korkeakoulujen perustutkinto-opiskelijoiden ja ylioppilaskuntaan kuuluvien kansainvälisten vaihto-
700 opiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto tulee järjestää Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) kautta.
- 701 • YTHS:n on oltava osa julkisrahoitteista terveydenhuoltojärjestelmää ja sen riittävä rahoitus tulee turvata
702 tulevaisuudessa.
- 703 • YTHS on edelläkävijä digitaalisissa terveyspalveluissa, omahoidossa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi sekä
704 uusien matalan kynnyksen kampusvastaanottojen muodossa.
- 705 • Opiskelijaterveydenhuollon mielenterveyspalveluihin pääsee nopeasti ja matalalla kynnyksellä. Tarjolla on
706 kullekin yksilölle parhaiten soveltuvia, monipuolisia mielenterveyspalveluja, kuten yksilö- ja ryhmämuotoisia
707 hoitoja sekä digitaalisia palveluita.
- 708 • Alle 29-vuotiaille nuorille ja kaikille korkeakouluopiskelijoille tarjotaan mahdollisuutta maksuttomaan
709 kuntoutuspsykoterapiaan.
- 710 • Psykoterapeuttien riittävän määrän edistämiseksi psykoterapiakoulutus on muutettava julkisesti rahoitetuksi ja
711 psykoterapeuttiopiskelijalle maksuttomaksi koulutukseksi.
- 712 • Opiskeluterveydenhuollon ja julkisrahoitteisen terveydenhuollon tulee tarjota maksutonta ehkäisyä alle 29-
713 vuotiaille ja kaikille YTHS:n palveluiden piirissä oleville opiskelijoille.
- 714 • Korkeakoulut järjestävät kaikille jatko-opiskeleville henkilöille heidän terveystarpeitaan vastaavan
715 työterveydenhuollon, joka on riittävästi resursoitu.
- 716 • Toisen asteen opiskelijat on siirrettävä kouluterveydenhuollon lainsäädännölliselle ja toiminnalliselle vastuulle.
717 Mielenterveyshäiriöiden hoito lisätään kouluterveydenhuollon lakisääteisiin tehtäviin.
- 718 • Terveysneuvonta ja terveystarkastukset on järjestettävä myös opiskeluterveydenhuollon ulkopuolelle jääville
719 nuorille.
- 720 • Korkeakoulupaikkakunnilla julkisrahoitteisen terveydenhuoltojärjestelmän piirissä toteutettavat sosiaali- ja
721 terveydenhuollon peruspalvelut tulee saada suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.